Orędownik Urzędowy
miasta Bydgoszczy

Wychodzi raz w tygodniu co sobotę jako bezpłatny dodatek do „Dziennika Bydgoskiego".

Redakcja: Magistrat m. Bydgoszczy, Ratusz I p. pokój 15. Czynna codziennie od 6—7 wiecz.
Administracja: Administracja Dziennika Bydgoskiego, ulica Poznańska nr. 30.

OGŁOSZENIA: Wiersz 33 mm. szeroki 300 mkp. Przy powtarzającym się ogłoszeniu udzielamy rabatu.

Prenumerata: Miesięcznie mk. 1200,—
Kwartalnie „ 3600,—

Cena egzemplarza mk. 300,—

№ 22. | Bydgoszcz, sobota, dnia 23. czerwca 1923 r. | Rok XXXX.

DZIAŁ URZĘDOWY.

Z obrad Magistratu.

Protokół publicznego posiedzenia Rady Miejskiej w Bydgoszczy w czwartek, dnia 7. czerwca 1923 r. o godzinie 6-tej popołudniu.

Komplet Rady Miejskiej 60 członków.

Posiedzenie otwiera i kieruje niem Przewodniczący Rady Miejskiej pan Tad. Janicki

1. Sprawozdawca p. Gosieniecki.

Budżet Straży Pożarnej na rok gospodarczy 1923 przyjmuje się jak następuje:

a) Budżet zwyczajny:

Dochody	2,902,904 mk.
Rozchody	258,830,000 mk.
Dopłata	255,927,096 mk.

b) Budżet nadzwyczajny:

Dochody	—
Rozchody	27,775,000 mk.
Dopłata	27,775,000 mk.

do a) z tem, że Komendant Straży Pożarnej płaci 5 proc. od poborów za światło i opał. Pozycję V, 1 za wynajem wozu dla chorych podwyższa się na 1,800,000 mk.

Ilości strażaków nie powiększać, a powiększenie uzależnia się od uchwały Rady Miejskiej.

do b) z tem, o ile Magistrat jest w stanie za 30 miljonów mk. auto sanitarne zakupić. O ileby cena ta miałaby wynosić więcej, uzależnia się kupno od uchwały Rady Miejskiej.

2. Sprawozdawca p. Kruse.

Budżet Ustępów Publicznych na rok gospodarczy 1923 przyjęto jak następuje:

a) Budżet zwyczajny:

Dochody	2,000,000 mk.
Rozchody	7,022,000 mk.
Dopłata	5,022,000 mk.

b) Budżet nadzwyczajny:

Dochody	—
Rozchody	6,300,000 mk.
Dopłata	6,300,000 mk.

3. Sprawozdawca p. Banach.

Budżet Administracji Spraw Ubogich na rok gospodarczy 1923 przyjmuje się jak następuje:

a) Budżet zwyczajny:

Dochody	8,405,000 mk.
Rozchody	333,530,000 mk.
Dopłata	325,125,000 mk.

b) Bużet nadzwyczajny:

Dochody	—
Rozchody	6,625,000 mk.
Dopłata	6,625,000 mk.

4. Sprawozdawca p. dr. Nowiński.

Budżet Pieczy nad bezrobotnymi na rok gospodarczy 1923 przyjmuje się jak następuje:

Dochody	42,447,334 mk.
Rozchody	93,747,334 mk.
Dopłata	51,300,000 mk.

5. Sprawozdawca p. Słomiński.

Budżet Bulwarku na rok gospodarczy 1923 przyjmuje się jak następuje:

a) Budżet zwyczajny:

Dochody	39,121,285 mk.
Rozchody	5,501,305 mk.
Nadwyżka	33,619,980 mk.

b) Budżet nadzwyczajny:

Dochody	—
Rozchody	20.000.000 mk.
Dopłata	20,000,000 mk.

7. Sprawozdawca p. Łazarski.

Budżet Urzędu Budowli Podziemnych na rok gospodarczy 1923 przyjmuje się jak następuje:

a) Budżet zwyczajny:

Dochody	249.263,425 mk.
Rozchody	326.862,851 mk.
Dopłata	77.599,426 mk.

b) Budżet nadzwyczajny:

Dochody	51,300,000 mk.
Rozchody	199.402,334 mk.
Dopłata	148,102.334 mk.

z tem, że tytuł II w dochodach przyjmuje się z podwyżką 10 krotną, a tytuł IV w dochodach podwyższa się na równowartość złotej marki, tytuł VI zaś w dochodach podwyższa się 5 krotnie.

6. Sprawozdawca p. Małecki.

Budżet Urzędu Budowli Naziemnych na rok gospodarczy 1923 przyjmuje się jak następuje:

a) Budżet zwyczajny:

Dochody	192,888,955 mk.
Rozchody	192,888,955 mk.

b) Budżet nadzwyczajny:

Dochody	208,294.748 mk.
Rozchody	208,294,748 mk.

8. Sprawozdawca p. Zalewski.

Budżet Muzeum i Archiwum Miejskiego na rok gospodarczy 1923 przyjmuje się jak następuje:

a) Budżet zwyczajny:

Dochody	800.000 mk.
Rozchody	9.520,000 mk.
Dopłata	8,720,000 mk.

b) Budżet nadzwyczajny::

Dochody	—
Rozchody	23,700,000 mk.
Dopłata	23,700.000 mk.

9. Sprawozdawca p. Zalewski.

Budżet funduszy i legaty na rok gospodarczy 1923 przyjmuje się jak następuje:

Dochody	26,860 mk.
Rozchody	26,860 mk.

10. Sprawozdawca p. Weimann.

Budżet Zarządu Centralnego na rok gospodarczy 1923 przyjmuje się jak następuje:

a) Budżet zwyczajny:

Dochody	31,750,572 mk.
Rozchody	839,206,240 mk.
Dopłata	807,455,668 mk.

Budżet nadzwyczajny:

Dochody	—
Rozchody	15.525,000 mk.
Dopłata	15,525,000 mk.

z tem, że poz. 1 VI zwiększa się o 1 miljon mk. czyli że podwyższa się ją na 1500000 mk. Poz. VI zwiększa się o 5 miljonów mk. czyli podwyższa się na 10 miljonów mk. Poz. 3 VI skreśla się z tem, że przyznaje się 7 proc. od ogólnych całkowitych poborów.

Z funduszu, przeznaczonego na zapomogi itp., udziela zapomóg do 300.000 mk. Magistrat wyższe zapomogi uzależnia się od uchwały Rady Miejskiej.

11. Sprawozdawca p. Weimann.

Budżet Teatru Miejskiego na rok gospodarczy 1923 przyjmuje się jak następuje:

a) Budżet zwyczajny:

Dochody	267,510,000 mk.
Rozchody	309,133,000 mk.
Dopłata	41,623,000 mk.

b) Budżet nadzwyczajny:

Dochody	5,250,000 mk.
Rozchody	5,250,000 mk.

Przeciw budżetowi było 7 głosów.

12. Sprawozdawca p. Zalewski.

Budżet Urzędu Mieszkaniowego na rok gospodarczy 1923 przyjmuje się jak następuje:

Dochody	220,000 mk.
Rozchody	13,980.000 mk.
Dopłata	13,760.000 mk.

z tem, że opał, podany w budżecie, zredukuje się na 100 ctr. torfu, 59 ctr. węgla i 4 metry drzewa.

13. Sprawozdawca p. Waszak.

Budżet Urzędu Policyjnego na rok gospodarczy 1923 przyjmuje się jak następuje:

a) Budżet zwyczajny:

Dochody	112,651,771 mk.
Rozchody	167,667.568 mk.
Dopłata	55,015,797 mk.

b) Budżet nadzwyczajny:

Dochody	—
Rozchody	40,000,000 mk.
Dopłata	40,000,000 mk.

z tem, że tytuł VII ust. 4 rozch. budżetu zwyczajnego podwyższa się na 3 miljony 950 tysięcy marek.

14. Sprawozdawca p. Lewandowski.

Budżet Urzędu własności Miejskich na rok gospodarczy 1923 przyjmuje się jak następuje:

a) Budżet zwyczajny:

Dochody	152,278,570 mk.
Rozchody	93,403,000 mk.
Nadwyżka	58,875,570 mk.

b) Budżet nadzwyczajny:

Dochody	—
Rozchody	92,977,500 mk.
Dopłata	92,977,500 mk.

15. Sprawozdawca p. Weiman.

Budżet Miejskiego Toru Dojazdowego na rok gospodarczy 1923 przyjmuje się jak następuje:

Dochody	12,021,000 mk.
Rozchody	9,725,000 mk.
Nadwyżka	2,296,000 mk.

16. Sprawozdawca p. Weiman.

Sprawa Teatru Miejskiego:

Rada Miejska uchwala pozostawić nadal Teatr Miejski w administracji miejskiej przy poczynieniu daleko idących reform i oszczędności w dziedzinie administracji oraz zredukowanie zespołu artystycznego o 20—40 procent.

Wniosek nagły.

Magistrat wnosi o wyrażenie zgody na uchwałę swą z dnia 6 czerwca br. odnośnie oficjalnego zaproszenia Pana Prezydenta Rzeczypospolitej Wojciechowskiego na dzień 5 sierpnia br. z okazji regat wszechpolskich do naszego miasta oraz uchwalenie potrzebnych na ten cel kredytów.

Rada Miejska jednogłośnie przyjęła wniosek Magistratu i uchwala odnośny wydatek. Opracowanie programu pozostawia się Magistratowi.

17. Sprawozdawca p. Lewandowski.

Magistrat wnosi o przychylenie się do uchwały swej z dnia 28 marca 1923 r. w przedmiocie umorzenia pretensji pieniężnych gminy m. Bydgoszczy. Rada Miejska przychyla się do wniosku Magistratu z tem, że o ile się rozchodzi o umorzenie ponad 5000 mk. to takowe podlegają Radzie Miejskiej.

18. Sprawozdawca p. Lewandowski.

Magistrat wnosi o przychylenie się do uchwały swej z dnia 16 maja 1923 r. w przedmiocie zaciągnięcia od Banku Komunalnych Kas Oszczędności w Poznaniu dalszej pożyczki w sumie 400,000,000 mk.

Rada Miejska przychyla się do wniosku Magistratu z tem, żeby zwrócił się o pożyczkę w wysokości 500,000,000 mk.

19. Sprawozdawca p. Zalewski.

Wniosek nagły o przychylenie się do uchwały swej z dnia 16 maja br. w przedmiocie sprzedaży lokomobili należącej do byłej centrali elektrycznej w byłem przedmieściu Szwederowie, a obecnie własnością miasta za taką sumę, aby ta, obliczona w dniu zapłaty wynosiła 21,250 złotych polsk.

Najwyższa oferta wynosiła 170 miljonów, a ponieważ kurs złotego polskiego wynosił w dniu 15 maja 1923 r. 8000 mkp., jest 170,000,000 mkp. = 21,250 złotych polskich.

Nagłość wniosku została przez większość ⅔ obecnych uchwaloną i wniosek Magistratu przyjęty z tem, że maszyna pozostanie w Bydgoszczy wzgl. w najbliższej okolicy. Cena kupna płatna 8 dni po uchwale Rady Miejskiej.

Kwotę uzyskaną ze sprzedaży należy na razie przekazać do Gazowni a potem użyć na cele budowy kanalizacji i wodociągów na Szwederowie.

20. Sprawozdawca p. Banach.

Wniosek nagły: Magistrat wnosi o zgodę na uchwałę swą z dnia 3 maja 1923 r. dot. zaciągnięcie pożyczki na budowę domu małomieszkaniowego, którą udziela Bank komunalny Kas Oszczędności w Poznaniu w wysokości 350,000,000 mk. pod następującemi warunkami:

Pożyczka będzie udzielona w formie kredytu budowlanego krótkoterminowego w wysokości nieprzekraczającej 90 proc. wykazanej sumy kosztorysowej. Zakupione materjały i plac pod budowę mogą być zaliczone jako posiadany kapitał.

Instytucje finansowe, udzielające pożyczkę, mogą sprawdzić podania stron przez swego rzeczoznawcę kosztem ubiegającego się o pożyczkę.

Wysokość wynagrodzenia za dokonanie sprawdzeń oznaczają komisje pożyczkowo-budowlane. Grunt zajęty pod budowę nie może w żadnym wypadku być przyjęty wyżej niż 20 proc. kosztów zamierzonej budowy.

Pożyczkę udziela się w złotych na podrównież w złotych, bądź w markach polstawie kosztorysów sporządzonych bądź skich, przeliczone na złote według kursu stosowanego dla 8 proc. pożyczki złotej wzgl. dla 6 proc. złotych bonów skarbowych.

Wypłaty ratalne od udzielonej pożyczki wypłacane będą w markach polskich w przeliczeniu na złote według kursu złotego w dniu dokonania każdej wypłaty.

W ten sposób dług będzie zaksięgowany w złotych polskich. Ogólna zaś suma zadłużenia wyrażona w złotych najpóźniej po upływie 1½ roku od terminu wypłacenia [illegible] go-

tówce lub skonwertowana na obligacje budowlane Państwowego Banku Odbudowy lub innej instytucji finansowej, powołanej do konwersji pożyczek z niniejszego kredytu udzielonych.

Powołane instytucje finansowe przyjmują odpowiedzialność za udzielone z funduszu 20 miljardowego kredytu, podlegające na tem, że wszystkie udzielone przez nie kredyty pozostaną w terminie spłacone lub skonwertowane przez nie na żądanie dłużnika na obligacje Państwowego Banku Odbudowy lub innej instytucji finansowej.

Oprocentowanie udzielonych pożyczek będzie wynosiło niezależnie od 1 proc. (dwa procent) w stosunku rocznym, o ile pożyczka zostaje udzieloną gminie.

W razie, jeżeli gmina korzystająca z ulg procentowych, zamierza ustąpić dom osobie, której nie przysługuje prawo do ulg to zezwolenie na takie przeniesienie własności może być udzielone tylko pod warunkiem, że równocześnie pożyczka zostanie zredukowana do wysokości, którąby odpowiadała najwyższej granicy obciążenia tj., że różnica zostanie spłacona w gotówce według miernika złotego, a ponadto nabywca zezna w dodatkowej deklaracji, że zgadza się na podwyższenie stopy procentowej z 2 na 3 procent

Zarówno w tych wypadkach, jak i w razie odstąpienia domu, będącego własnością osoby prywatnej lub kooperatywy, na który udzielona zostanie pożyczka, Komisji Pożyczkowo-Budowlanej, przysługuje prawo odmówić zezwolenia na przeniesienie prawa własności bez podania motywów, a to pod rygorem natychmiastowej przedterminowej spłaty udzielonej pożyczki.

Rygor taki musi być zastrzeżony przy udzielaniu pożyczki w skrypcie dłużnym, a ewentualnie i w kaucyjnym zapisie hipotecznym.

Wszystkie udzielone pożyczki muszą być zabezpieczone kaucją hipoteczną wzgl. inną gwarancją według uznania Banku do czasu uskutecznienia hipotecznego wpisu kaucyjnego.

Instytucjom finansowym, udzielającym pożyczki, przysługuje wobec dłużników prawo wszechstronnego nadzoru w najszerszem tego słowa znaczeniu zarówno pod względem technicznym jak i finansowym.

Instytucje finansowe, powolane zgodnie z niniejszą instrukcją do udzielenia pożyczek budowlanych pobierają za spełnione przez siebie czynności niezależnie od 1 proc. prowizji wstępnej 1½ proc. (półtora procent) w stosunku rocznym od udzielonych pożyczek, Kwota 1½ proc. zostanie odciągnięta od ogólnej kwoty spłaconego przez dłużnika oprocentowania pozostała reszta tworzy specjalną rezerwę do dyspozycji Ministerstwa Skarbu.

Nagłość wniosku została przez większość ⅔ obecnych uchwalona i wniosek Magistratu przyjęty.

21. Ogólne.

a) Sprawa zarobków robotników komunalnych: Rada Miejska stwierdza, że uchwała Rady Miejskiej, powzięta na posiedzeniu w dniu 25 maja br., brzmiała jak następuje: „Rada Miejska uchwala przyznać robotnikom komunalnym dokładkę w wysokości 83⅓ proc. od dnia 4 maja br. w orzeczenia Komisji Rozjemczej w Grudziądzu.

b) Wniosek nagły: Rada Miejska uchwala, odwołać przez siebie delegowanych przedstawicieli do Deputacji Teatralnej.

Wobec braku kompletu posiedzenie zamknięto.

OBWIESZCZENIA

Magistratu.

Rozporządzenie.

Na mocy wojewódzkiego rozporządzenia policyjnego o licencjonowaniu stadników (buhaji) z dnia 14 października 1920 r. (3656/20 I. A. b) oraz za zgodą przewodniczącego komisji licencyjnej zarządzam licencjonowanie stadników w mieście Bydgoszczy na dzień **15 czerwca 1923 r.** godzinę 10 przed południem na Nowym Rynku.

Rodowód stadnika o ile jeszcze tego nie uczyniono w odnośnym Komisarjacie Policji Państwowej należy podać najpóźniej do czwartku dnia 14 czerwca 1923 r. w biurze policyjnym Pl. VI., ulica Jana Kazimierza nr. 3 I piętro.

Właściciele stadników, chcący uzyskać prawo dopuszczenia ich do obcych krów i jałowic, winni je w wyżej podanym terminie przedstawić do licencji.

Zaznacza się, że dopuszczanie nie licencjowanych stadników jest karygodnem. Wykroczenie ukarze się na mocy § 15 wyżej wymienionego rozporządzenia policyjnego grzywną pieniężną lub aresztem względnie odbierze się właścicielowi prawo trzymania stadnika.

Bydgoszcz, dnia 11 czerwca 1923 r.

Miejski Urząd Policyjny.

(—) Podoski.

Pl. VI. 2397/23r.

Zwraca się uwagę na obwieszczone na wszystkich słupach i tablicach miejskich dot. stawienie się do przeglądu rocznika 1902 oraz odroczonych poborowych z roczników 1900, 1901 i częściowo 1899, jak również i ochotników z miasta Bydgoszczy i włączonych przedmieści.

U świni właściciela p. Brunona Stöcka, zamieszkałego w miejscu przy ulicy Kujawskiej 16 czerwonka ustała.

Zarządzone środki zapobiegawcze znosi się.

Pl. VI. 2064/23r.

Bydgoszcz, dnia 6 czerwca 1923 r.

Miejski Urząd Policyjny.

Kto posiadał w roku ubiegłym kartę rybacką, winien się zgłosić z takową celem przedłużenia do biura Pl. III ulica Jana Kazimierza 3.

Termin wydawania nowych kart rybackich zostanie ustalony.

Bydgoszcz, dnia 12 czerwca 1923 r.

Miejski Urząd Policyjny.

Przybłąkany pies.

W niżej podpisanym urzędzie zgłoszono przybłąkanego psa. Prawo własności należy zgłosić w Miejskim Urzędzie Policyjnym ulica Jana Kazimierza 3, Biuro Pl. IV, I piętro.

Bydgoszcz, dnia 9 czerwca 1923 r.

Miejski Urząd Policyjny.

Przybłąkany pies.

W niżej podpisanym urzędzie zgłoszono przybłąkanego psa. Prawo własności należy zgłosić w Miejskim Urzędzie Policyjnym ulica Jana Kazimierza 3, Biuro Pl. IV, I piętro.

Bydgoszcz, dnia 2 czerwca 1923 r.

Pl. IV. 1972/23r.

Miejski Urząd Policyjny.

Na stałe emigrują do Niemiec.

Henke Gustaw, Henke Augusta, Henke Paweł, Gicceli Katarzyna, Feyerabend Paweł, Sell Szarlota, Sporadko Teodor, Sporadko Agnieszka.

DZIAŁ NIEURZĘDOWY.

Zarząd Związku Miast Polskich w Warszawie przesłał nam następujący okólnik, który przesyłamy do wiadomości i ewentl. propagandy:

Do Zarządów miast!

Celem uczczenia 60 rocznicy powstania 1863 r. liczne grono osób zgromadzonych z inicjatywy Prezydenta miasta Wilna, p. Bańkowskiego, uchwaliło zorganizować wystawę pamiątek 63 r. Ukonstytuował się Komitet Organizacyjny, w skład którego weszło kilkudziesięciu przedstawicieli różnych zrzeszeń społecznych m. Wilna i Ziemi Wileńskiej. Prezesem Komitetu jest p. Witold Bańkowski prezydent m. Wilna, wiceprezesem p. dr. W. Zahorski, prezes Tow. Przyjaciół Nauk w Wilnie, sekretarzem p. Studnicki — Gibert Wacław — Dyrektor Archiwum Państwowego w Wilnie.

Komitet Wystawowy zwraca się do społeczeństwa polskiego za pośrednictwem Zarządu Związku Miast Polskich a przedewszystkiem do Magistratów Miast, Zarządów Muzeum oraz do osób prywatnych, posiadających pamiątki z owej epoki (1861—1865) z prośbą o poparcie „Wystawy 63 roku", którą Wilno po latach niewoli będzie miało możność oglądać poraz pierwszy — przez nadsyłanie posiadanych przez siebie dokumentów, obrazów, broni, strojów oraz wszelkiego rodzaju drobnych przedmiotów. Wszystkie te eksponaty będą pod specjalną opieką prof. Jerzego Romera, Kustosza Komitetu i Konserwatora Państwowego w Wilnie i po zamknięciu Wystawy będą w całości zwrócone właścicielom.

Adres dla korespondencji z Komitetem „Wystawy 1863 roku" jest: Wilno, Magistrat, dla Komitetu Wystawy.

Skarbnikiem komitetu jest p. Jan Klott, notarjusz m. Wilna, ul. Mickiewicza 36, Sąd Okręgowy, pokój nr. 14.

Prezes Zarządu Związku Miast Polskich
w. z. (—) Dr. J. Zawadzki.
Dyrektor Biura (—) H. Grotowski.

Warunki przyjęcia do Uzdrowiska solankowego dla dzieci w Inowrocławiu.

§ 1. Nie przyjmuje się dzieci niżej lat 6.

§ 2. Zgłoszenia muszą być frankowane, proszę również dołączyć znaczek na odpowiedź.

§ 3. Bez poświadczenia lekarskiego, że dziecko jest zupełnie wolne od chorób zaraźliwych, nie przyjmuje się do uzdrowiska. Dzieci zawszawione odsyła się natychmiast.

§ 4. Za utrzymanie dziecka — z pow. Kas Chorych — liczy się dziennie Mk. — z kąpielą. Należytość płaci się gotówką z góry za całą kurację. Taryfa ta ulegnie zmianie, o ile koszta aprowizacji podniosą się.

§ 5. Obowiązkiem rodziców jest odstawić dziecko z dworca do lecznicy i z powrotem.

§ 6. Każde dziecko winne przywieść: 2 ubrania (suknie), 1 parę trzewików 1 parę pantofli, 1 płaszczyk, kapelusz lub czapkę, szczotki do włosów i zębów, grzebień, 6 koszul i odpowiednie ubranie dolne, 6 fartuszków, 3 chusteczki, 4 ręczniki, mydło, miseczkę wraz z łyżką, widelcem i nożem, kubek do kawy.

§ 7. O ile dziecko zachoruje poważnie, oddaje je się do szpitalu pow. na koszt rodziców.

§ 8. Przed używaniem kąpieli każde dziecko podlega zbadaniu lekarza, który przepisuje kurację. Za opiekę lekarza płaci się osobno.

§ 9. Dzieci w uzdrowisku podlegają porządkowi dziennemu winne są posłuszeństwo przełożonych, w razie złego zachowywania się, oddala się dziecko natychmiast.

Kuratorjum Stowarzyszenia Uzdrowiska Solankowe dla Dzieci w Inowrocławiu.

Obwieszczenie.

Rozporządzeniami Rady Ministrów z dnia 7. czerwca 1923 r. ogłoszonemi dnia 15. czerwca 1923 r. w Dzienniku Ustaw Rzeczypospolitej Polskiej Nr. 59, podwyższono podatki spożywcze, a mianowicie:

1) od spirytusu z 10 000 mk. na 20 000 mk. od jednego litra 100%, o ile pochodzi z gorzelni rolniczej, a z 10 200 mk. na 20300 mk., o ile pochodzi z gorzelni przemysłowej, 2) od 100 kg. cukru z 150 000 mk. na 220 000 mk., tudzież 3) 100 kg. przetworów ropy naftowej, a w szczególności benzyny (do 750° Ar.) z 15 000 na 70 000 mk. i nafty (od 750 do 865° Ar.) z 10 000 na 35 000 marek, wszelkie zapasy powyższych artykułów przy spirytusie i wyrobach wódczanych ponad 5 litrów czystego alkoholu, a przy cukrze i przetworach ropy naftowej (przy cukrze również i przetworów cukrowych) od 100 kg. wzwyż podlegają zgłoszeniu i dodatkowemu opodatkowaniu.

Zapasy spirytusu i wyrobów wódczanych ponad 5 litrów czystego alkoholu, oraz zapasy cukru, nafty i benzyny ponad 100 kg. podlegają zgłoszeniu celem dodatkowego opodatkowania i to zapasy spirytusu i wyrobów wódczanych w przeciągu dni trzech, zaś zapasy cukru, nafty i benzyny w przeciągu dni 5 (pięciu), licząc od dnia ogłoszenia Rozporządzeń Rady Ministrów.

Urząd Akcyzowy.

Sprawozdanie Administracyjne za rok 1922.

(Ciąg dalszy).

Lecznica Miejska.

Administrację Lecznicy Miejskiej prowadzi Deputacja Zdrowia Publicznego pod nadzorem Magistratu. Deputacja Zdrowia Publicznego składa się:

4 panów z łona Magistratu
6 panów z łona Rady Miejskiej
7 członków obywat.

Przewodniczącym deputacji na początku roku sprawozdawczego był pan radny miejski Banach, później p. radca miejski Dittmayer, a następnie aż do końca roku p. radca m. Kocerka. Posiedzeń deputacji było 6, na których omawiano pomiędzy innemi ulepszenie lecznicy, podwyższenie opłat za leczenie i utrzymanie, budowanie nowego szpitala, uruchomienie kliniki położnic.

Lekarzem naczelnem i ordynatorem stacji wewnętrznej jest pan Dr. Biziel, ordynatorem stacji chirugicznej p. Dr. Dziembowski.

Lekarzem asystentem student med. p. Rybka. Lekarze ordynatorzy otrzymywali od:

1. I. 22. = 10 000.— mk. mies.
1. V. 22. = 30 000.— mk. mies.
1. XI. 22. = 50 000.— mk. mies.

poborów, a lekarz asystent od 1. XI. 22. 75 000.— mk. mies. i utrzymanie bez pomieszkania.

Pielęgnowanie chorych w zakładzie wykonuje 8 sióstr miłosierdzia z zakładu sióstr miłosierdzia w Chełmnie.

Wynagrodzenie dla sióstr wynosiło od:

1. I. 22. = 1 000.— mk. mies.
1. III. 22. = 4 000.— mk. mies.
1. XI. 22. = 6 000.— mk. mies.

Ilość personelu służbowego wynosi 10 i to:

2 posługaczów,
3 posługaczki,
2 praczki,
1 szwaczka,
1 robotnica,
1 kucharka.

Warunki przyjęcia chorych do zakładu pozostały te same. Opłaty za utrzymanie pacjentów wynosiły od:

		1. I. 22.	1. IV. 22.	1. VIII. 22.	1. X. 22.
Kl. I.	miejsc. dorośli	1.500	2.000	3.000	5.000
„	zamiejsc. dorośli	1.500	2.000	3.750	6.000
„	miejsc. dzieci	1.500	2.000	2.500	4.500
„	zamiejsc. dzieci	1.500	2.000	3.125	5.000
Kl. II.	miejsc. dorośli	800	1.200	2.000	4.000
„	zamiejsc. dorośli	800	1.200	2.500	5.000
„	miejsc. dzieci	800	1.200	2.000	3.000
„	zamiejsc. dzieci	800	1.200	2.500	4.000
Kl. III.	miejsc. dorośli	500	600	1.000	2.500
„	zamiejsc. dorośli	500	600	1.250	3.500
„	miejsc. dzieci	450	600	750	2.000
„	zamiejsc. dzieci	450	600	937,50	2.500
Kasa Chorych miasta Bydgoszczy		500	600	1.000	4.000
Zamiejsc. Kasa Chorych		500	600	1.250	3.500
Urząd Opieki Społecznej		500	600	1.000	1.750

Inwentarz został w miarę potrzeby uzupełniony. Ilość chorych była następująca:

Przejęto z roku 1921	82
Przyjęto w ciągu roku	756
Razem	838
Mężczyzn było	425
Kobiet	413
Razem	838

Z pacjentow odeszło w roku 1922 jako:

wyleczeni	448
polepszeni	194
niewyleczeni	42
obserwowano	6
zmarło	80
przejęto na rok 23	68
	838

Liczba dni pielęgnacyjnych wynosi 24 451. Chorzy przebywali w lecznicy przeciętnie 29 dni. Procent zmarłych wynosi 9,4.

Budżet za rok 1922 przedstawia się jak następuje:

Dochód.

1. Koszta kuracji, pielęgnowania i pogrzebów	10 000 000,—
2. Za utrzymanie aparatu Roentgena	1 000,—
3. Opłata za wynajęcie pokoi dla sekcji zwłok	1 000,—
Do przeniesienia	10 002 000,—
Z przeniesienia	10 002 000,—
4. Proc. 4 od 662 265,37 mk. kapitał dla naszego budynku szpitalnego	19 867 996,—
5. Rozmaite dochody i do zaokrąglenia	513 204,—
Razem	10 027 000,—

Rozchód.

1. Honorarjum dla lekarzy, pensje i wynagrodzenia	781 550,—
2. Stołowanie	6 000 000,—
3. Potrzeby domowe	1 443 300,—
4. Lekarstwo itd.	600 000,—
5. Koszta przewożenia i pogrzebów	250 000,—
6. Inwentarz	725 000,—
7. Utrzymanie budowlane	300 000,—
8. Utrzymanie plantów	5 000,—
9. Potrzeby urzędowe	17 000,—
10. Podatki i składki	38 731,70
11. Na bibliotekę	5 000,—
12. Dobroczynności	27 000,—
13. Zwrot kosztów	4 000,—
14. Procenty i umorzenia	33 252,90
15. Rozmaite rozchody i zaokrąglenia	51 165,40
Razem	10 281 000,—

Zakończenie.

Dochód	10 027 000,—
Rozchód	10 281 000,—
Pozostaje do pokrycia	254 000,—

Szpital chorób zakaźnych.

Administracja Szpitalu chorób zakaźnych podlega Deputacji Zdrowia Publicznego. Zakład ten jest przeznaczony li tylko dla zakaźno chorych.

Lekarzem zakładu jest radca sanitarny p. Dr. Leissner, który otrzymuje wynagrodzenie podług taksy lekarskiej.

Pielęgnację chorych wykonuje dozorca szpitala i jedna pielęgnarka, zaangażowana dnia 18 października 22 r. Dozorca otrzymuje pobory klasy 4,8 pragmatyki, a pielęgnarka 20 000 mk. miesięcznie, wolne utrzymanie i pomieszkanie.

Ilość łóżek wynosiła na początku roku 29. W lipcu 1922 r. oddano 6 łóżek Miejskiej Klinice Położnic, więc pozostało jeszcze 23.

W roku sprawozdawczym było 39 chorych i to:

a. osób męskich	17	
b. osób żeńskich	22	
Razem	39	

Z tych wyszło 35 w stanie zdrowym; zmarło 4. Procent zmarłych wynosił 1.

Pacjenci leczyli się z następujących chorób zakaźnych:

	a) osoby męskie	b) żeńskie	c) razem
1. Na tyfus	8	8	16
2. Na szkarlatynę	3	1	4
3. Na ospę	1	7	8
4. Na biegunkę	5	3	8
5. Podejrzenie na tyfus		2	2
6. Podejrzenie na ospę		1	1
Razem	17	22	39

Dni pielęgnacyjnych było 1 123. Chorzy przebywali przeciętnie 31 dni w szpitalu.

Budżet na 1922 rok.

Dochody.

1. Koszta leczenia i pielęgnowania	200 000,—
Do przeniesienia	200 000,—
Z przeniesienia	200 000,—
2. Za używanie aparatu dezynfekcyjnego	120 000,—
3. Inne dochody	1 000,—
Razem	321 000,—

Rozchody.

1. Wynagrodzenie	360 464,—
2. Utrzymanie chorych	150 000,—
3. Potrzeby domowe	173 000,—
4. Lekarstwa, opatrunki i inne środki lecznicze	20 000,—
5. Opłata za obsługę, koszta przewiezienia i pogrzebów	10 000,—
6. Inwentarz	275 000,—
7. Utrzymanie budowlane	89 000,—
8. Planty	3 000,—
9. Wydatki na biuro, koszta ogłoszeń	7 500,—
10. Składki	8 565,25
11. Wydatki rozmaite	1 000,—
Razem	1 097 529,25

Zakończenie.

1. Dochód	321 000,—
2. Rozchód	1 097 529,25
Dodatek	711 529,25

Dom sierót im. Henryka Dietza.

W kierownictwie domu sierót nie nastąpiła żadna zmiana. Dotychczasowy decernent radca miejski p. Reich złożył swój urząd. Na jego miejsce obrany został radca miejski p. Miller. Dawniejszy Zarząd domu sierót także ustąpił. Nowy zarząd skła da się z następujących członków:

Radca miejski p. Miller, radca miejski ks. Filipiak, pp. Kozieł, Bauer, Kleindienst, Hoffmann, Litterer, Markert, Weik.

W domu sierót znajdowało się dnia 1 stycznia 1922 r. 50 wychowanków, 24 chłopców i 26 dziewcząt. W ciągu roku przyjęto 6 chłopców i 2 dziewcząt, 10 chłopców i 12 dziewcząt zostało zwolnionych. Frietz Riemer, Adolf Brański, Erwin Kandt i Bernard Dombrowski wyprowadzili się do Niemiec. Willego Fehlauera oddano w naukę za ogrodowego, inni odeszli do matki względnie ojca. Z dziewcząt wyprowadziła się: Jadwiga Bolik do ciotki w Zabrzu (Śląsk), Jadwiga Scheuer na wieś, Marta Dombrowska do matki w Niemczech, Elsa Erdmann także na wieś, Marta i Łucja Czepek oddane na wychowanie prywatne; Herberta Głomskiego i Brunona Gacikowskiego do Zakładu św. Florjana.

Na końcu roku znajdowało się w zakładzie 19 chłopców i 15 dziewcząt. Z tych uczęszczało do szkoły 15 chłopców i 11 dziewcząt.

Szkoła.

Wszystkie dzieci uczęszczają do szkoły Komeniusza, dzieci wyznania katolickiego do szkoły na ul. Dworcowej. Uwaga i pilność dzieci były zadowalające.

Stan zdrowia.

Stan zdrowia był ogólnie zadawalniający. Zdarzyły się jedynie mniejsze choroby.

Zatrudnienie.

Prace domowe i w ogrodzie są przeważnie przez dzieci wykonywane, zadania szkolne pod kierownictwem zawiadowcy domu. Także urządza się zabawki i wycieczki.

Uroczystość.

Uroczystość powstania domu sierót obchodzono w dniu 24 grudnia.

Ogród.

Zapotrzebowanie warzywa zostało po większej części pokryte przez własny ogród. Sprzątnięte zostało: 60 ctr. kartofli, 160 ctr. ćwikły, 5 ctr. marchwi, 3 ctr. bani, 2 ctr. cebuli, 40 funt. agrestu, 40 funt. szparagów, 3 ctr. świętojanek, 6 ctr. wiśni, 1½ ctr. gruszek i 2 ctr. jabłek.

Trzymanie inwentarza.

Ilość inwentarza wynosiła na końcu grudnia 2 krowy, 6 świń, 26 kur, 3 guły, 2 gęsi. 5 świń zostało zabitych. Takowe ważyły żywe 1,110 funtów.

Wartość produktów wynosiła:

a) z hodowli bydła	3,100,000 mk.
b) z ogrodu	750,000 mk.

Budżet przewiduje:

Dochód	762,113 mk.
Rozchód	4,139,000 mk.
Dopłata	3,376,887 mk.

Dom Obywatelski.

Fundacja obywatelska jest zakładem gminnym. Cel zakładu jest przyjęcie osób które ukończyły 50 rok życia bez różnicy wyznania religijnego.

Deputacja zarządzająca tą fundacją składała się w roku 1922 z następujących członków: radca miejski p. Miller, decernent; radca miejski ks. Filipiak; radca miejski p. Muchowski; radna miejska p. Noakowa; pp. Bauer, Kiedrowski, Hoffmann.

Mieszkańcy domu obywatelskiego otrzymują bezpłatnie: wolne mieszkanie, opał, światło a w razie choroby wolnego lekarza i lekarstwa. Jako lekarz jest czynnym radca zdrowia p. dr. Schendell.

Dnia 1 stycznia 1922 r. znajdowało się prócz zarządcy wraz z rodziną 32 osoby i to: 17 wdów, 1 wdowiec, 14 niezamężnych, zmarła 1 niezamężna.

Do Niemiec wyprowadziły się: 3 wdowy i 2 niezamężne.

Wprowadziło się 1 małżeństwo i 3 panny.

Przy końcu roku znajdowało się 31 osób i to: 1 małżeństwo, 14 wdów, 1 wdowiec, 14 niezamężnych.

Wstępne wynosiło 4000 mk. dnia 9 marca podwyższone zostało na 10.000 mk. a 29 listopada na 60,000 marek.

Kieszonkowe wynosiło 300 mk. miesięcznie od 5 maja 1000 marek.

Dochód według budżetu wynosił	6.650 mk.
Rozchód wedł. budżetu wyn.	2,080,000 mk.
Dopłata	2,073,350 mk.

Szpital Djakonisek.

Szpital Djakonisek, czyli Fundacja Giese-Rafalskiej została testamentem żony radcy sprawiedliwości p. Rafalskiej z domu Giese z Bydgoszczy w roku 1885 w ten sposób założoną, że miejskiej gminie Bydgoszcz zapisany został kapitał w wysokości 150.000 mk. z którego miała być zbudowana i utrzymywana instytucja służąca do pielęgnowania chorych pod nazwą „Fundacja Giese-Rafalskiej". Zarazem zarządziła fundatorka, aby opieka nad chorymi wykonywaną była przez djakoniski. Gmina miasta Bydgoszczy dała pod budowę wolne miejsce położone na wzgórzu przy ulicy Seminaryjnej. Budowa została wykonaną przez radcę budowlanego p. Linke'go i w roku 1885 instytucja ta mogła być z 40 łóżkami do publicznego użytku utworzoną. W roku 1902 powiększono szpital ten przez wymagające nowoczesne przybudowanie na 72 łóżka.

Szpitalem zarządza pad dozorem Magistratu zarząd składający się z 10 członków w tem 3 panie.

Opieka nad chorymi jest od założenia w rękach djakonisek przybyłych z Poznania, których liczba wynosi obecnie 14.

Siostrą przełożoną jest od 25 lat Klara Grusewska.

Zarząd tworzą: pp. Miller, radca miejski, przewodniczący; E. Litterowa, żona dyrektora; E. Petersowa; Nowakowska, żona redakt.; pastor Haarhausen, K. Bauer, Karol Mac, Kozieł, dyrektor, Kleindienst, dyrektor, G. Hoffmann.

Lekarze: Dr. Staemmler, kierownik oddziału zewnętrznego od 1 X 1922 r., przedtem Dr. Lampe; Dr. Schendell, kierownik oddziału wewnętrznego; Dr. Radczewski, asystent.

Siostra przełożona: Klara Grusewska.

Chorych w roku sprawozdawczym zapisano	763
Z tych pozostało na r. 1923	46
Liczba dni utrzymania wynosiła	17,603
Przeciętnie na osobę dni	23
Osób wyznania katolickiego było	363
Osób wyznania ewangelickiego było	391
Osób wyznania mojżeszowego było	9
Osób dorosłych płci męskiej	307
Osób dorosłych płci żeńskiej	357
Dzieci płci męskiej	67
Dzieci płci żeńskiej	32
Osób miejscowych zapisano	408
Osób zamiejscowych zapisano	355

Zestawienie na poszczególne klasy przedstawia się jak następuje:

Klasa I. osób 103	miejscowych 48	zamiejscowych 55
Klasa II. osób 232	„ 102	„ 130
Klasa III. osób 428	„ 258	„ 170
Razem osób 763	miejscowych 408	zamiejscowych 355

Opłata za utrzymanie i pielęgnowanie bez lekarstw (lekarstwa likwiduje się osobno) wynosiła:

Od 1 stycznia do 31 lipca.

Klasa I.	dorośli 1 500 mk.	dzieci 1 500 mk.
Klasa II.	„ 1 000 mk.	„ 700 mk.
Klasa III.	„ 600 mk.	„ 400 mk.

Od 1 sierpnia do 30 sierpnia.

Klasa I.	dorośli 2 500 mk.	dzieci 2 500 mk.
Klasa II.	„ 1 500 mk.	„ 1 000 mk.
Klasa III.	„ 1 000 mk.	„ 700 mk.

Od 1 września do 10 października.

Klasa I.	dorośli 3 000 mk.	dzieci 2 500 mk.
Klasa II.	„ 2 000 mk.	„ 1 000 mk.
Klasa III.	„ 1 000 mk.	„ 700 mk.

Od 11 października do 30 grudnia.

	dorośli:		dzieci:	
Kl. I.	miejsc. 5000 mk.	zamiejsc. 6000 mk.	miejsc. 4500 mk.	zam. 5000 mk.
Kl. II.	miejsc. 4000 mk.	zamiejsc. 5000 mk.	miejsc. 3000 mk.	zam. 4000 mk.
Kl. III.	miejsc. 2500 mk.	zamiejsc. 3500 mk.	miejsc. 2000 mk.	zam. 2500 mk.

Kasa Chorych 2 000 mk. Ubodzy 1 750 mk.

Dochody i rozchody w budżecie na rok 1922 tj. za czas od 1 IV do 31 XII projektowano na sumę 13,000,000 marek.

Zakład Ludwiki

jest fundacją radczyni sprawiedliwości p. Ludwiki Rafalskiej, z domu Giese, która w roku 1879 zmarła.

Zakład służy na dożywotne przyjęcie starszych pań wyższego wykształcenia, bez różnicy wyznania religijnego, które urodziły się w Bydgoszczy lub w ostatnich 10 latach przynajmniej 5 lat w Bydgoszczy mieszkały. Przyjęcie nastąpi przez Zarząd, który odnośną osobę zapisze poprzednio do spisu kandydatek a później w razie wolnego mieszkania dokonuje wyboru, który Magistrat zatwierdza.

Zarząd zakładu składał się w roku 1922 z następujących osób: Radca miejski p. Miller, decernent; pp. Bauerowa, żona dyr. banku; Mocek, dyrektor; Litterer; Markert; Hoffmann.

Lekarzem zakładu jest radca zdrowia dr. Schendell.

Wstępne do Zakłdu wynosiło 4000 mk. z dniem 5 V podwyższone zostało na 60,000 mk. Obecnie wynosi wstępne 200,000 mk., prócz tego wpłaca odnośna osoba miljon marek do Głównej Kasy Miejskiej na rzecz Zakładu, z której to kwoty pobiera procent.

Rezydentki Zakładu korzystają bezpłatnie z wolnego mieszkania, opału światła, a w razie choroby z wolnego lekarza i lekarstw. Miesięcznie pobierają kieszonkowe, które wynosiło 300 mk. od 1 VI podwyższone zostało na 1000 marek.

Wstępująca do Zakładu zawiera z Magistratem jako zastępcą fundacji notarjalny kontrakt, według którego Zakład zostaje jedynym spadkobiercą po jej śmierci.

Dnia 1 stycznia 1922 r. znajdowały się prócz zawiadowcy wraz z rodziną następujące panie: 9 niezamężnych, 5 wdów; zmarła 1 niezamężna; wyprowadziło się 4 wdowy, 2 niezamężne.

Przy końcu roku sprawozdawczego znajdowało się w Zakładzie: 19 pań z tych było 9 wdów a 10 niezamężnych.

Dochód według budżetu wynosił	26,100 mk.
Rozchód wedł. budżetu wyn.	1,430,325 mk.
Dopłata	1,404,225 mk.

Cmentarze miejskie.

Jak w innych działach administracji miejskiej tak też i w administracji cmentarzy po przyłączeniu przedmieść do miasta, nastąpiła gruntowna zmiana. Gdy przedtem był tylko jeden cmentarz miejski, przy szosie Szubińskiej, to obecnie jest ich siedemnaście. Są to:

1. Cmentarz miejski przy szosie Szubińskiej, ogólny dla wszystkich i część katolickiego.

2. Cmentarz dawniejszej gminy Wielkie Bartodzieje, katolicki;

3. Cmentarz dawniejszej gminy Małe Bartodzieje, ewangelicki i katolicki;

4. Cmentarz dawniejszej gminy Bielawki, ogólny;

5. Cmentarz dawniejszej gminy Szwederowo, przy ulicy Kossaka, katolicki i ewangelicki;

6. Cmentarz dawniejszej gminy Rupienica, ewangelicki;

7 i 7a. Dwa cmentarze dawniejszej gminy Bielice, ewangelickie;

8. Cmentarz dawniejszej gminy Szwederowo, przy ulicy Leszczyńskiego, ewangelicki;

9. Cmentarz dawniejszej gminy Jachcice, ewangelicki;

10 i 10a. Dwa cmentarze dawniejszej gminy Zimne Wody, ewangelickie;

11 i 11a. Dwa cmentarze dawniejszej gminy Miedzyn, ewangelickie;

12. Cmentarz dawniejszej gminy Wilczak, ewangelicki.

13. Cmentarz dawniejszej gminy Brdyujście, ewangelicki;

14. Cmentarz dawniejszej gminy Siernieczek, ewangelicki.

Są to więc po większej części cmentarze ewangelickie, które utrzymywane były dawniej przez zarządy gmin. Wobec przyłączenia tych cmentarzy zmienić się musiał cały układ budżetu cmentarzy a także wydatki i dochody.

Zarząd cmentarzy należy do Deputacji Zdrowia Publicznego, która składa się obecnie z następujących członków:

Radca miejski p. Kocerka, decernent; radca miejski ks. Filipiak; radca miejski p. Raczkowski; radca miasta p. Posłuszny; radni miasta pp. dr. Nowiński, Lewandowski, Jendricke, Zalewski, Pankratz, Kasprowicz; członkowie obyw. pp. Rybicki, dr. Szubert, dr. Eckert, Łuczyk.

Z powodu drożyzny opłaty na cmentarzach musiały być kilkakrotnie podwyższone i to w następujący sposób:

Od 1 I do 31 III 1922 r. za miejsca na groby a) dla dzieci do lat 7 na 3 mk.; b) dla dzieci od lat 7 do 14 na 4 mk.; c) dla osób ponad lat 14 na 6 mk. Grabarzom za kopanie grobów: a) dla dzieci do lat 7 na 1,50 mk.; b) dla dzieci od lat 7 do 14 na 2 mk.; c) dla osób ponad lat 14 na 3 mk.

Od 1 IV do 30 IX 1922 za miejsca na groby: a) dla dzieci do lat 7 na 50 mk.; b) dla dzieci od lat 7 do 14 na 100 mk. c) dla osób ponad lat 14 na 150 mk. Za kopanie grobów: a) dla dzieci do lat 7 na 100 mk.; b) dla dzieci od lat 7 do 14 na 150 mk.; c) dla osób ponad lat 14 na 200 mk.

Od 1 X 1922 Magistrat uchwałą z dnia 27 IX podwyższył opłaty i podzielił cmentarze na cztery rozmaite miejsca, to jest miejsca droższe i tańsze, i tak za miejsce na grób: I miejsce dla jednej osoby kosztu je 25000 mk.; I miejsce dla dwóch osób (familijne) 40,000 mk.; I miejsce dla więcej osób 60,000 mk.; II miejsce dla jednej osoby kosztuje 10,000 mk.; II miejsce dla dwóch osób 20,000 mk.; II miejsce dla więcej osób 30.000 mk.; III miejsce dla jednej osoby 5.000 mk.; IV miejsce dla jednej osoby 1,500 mk.; III i IV miejsca dla dwoje i więcej osób podwyższa się tak jak II miejsca.

Dla dzieci od 6—14 lat bierze się ⅔ powyższych opłat a dla dzieci do lat 6 ⅓ tych opłat.

Za kopanie grobów za jeden grób dla dorosłych I miejsce 3,500 mk. dla dzieci 1,000 mk.; dla dorosłych II miejsce 2,000 mk., dla dzieci 900 mk.; dla dorosłych III miejsce 1,500 mk., dla dzieci 700 mk.; dla dorosłych IV miejsce 1,000 mk., dla dzieci 500 mk.

Pobiera się także od 1 X 1922 opłatę od udzielenia pozwolenia na postawienie nagrobków w wysokości 10 procent od wartości nagrobka.

Na cmentarzu nr. 1 zakupiono w roku 1922 300 tabliczek z numerami na groby za cenę 90,000 mk.

Grabarze na wszystkich cmentarzach, z wyjątkiem cmentarza nr. 1, nie otrzymują od miasta żadnych poborów, otrzymują oni tylko wynagrodzenie za kopanie każdego grobu podług powyższej taryfy.

Pogrzebów w roku 1922 było: Na cmentarzu nr. 1 = 94; na cmentarzu nr. 2 = 1; na cmentarzu nr. 3 = 35; na cmentarzu nr. 4 = 12; na cmentarzu nr. 5 = 95; na cmentarzu nr. 8 = 7; na cmentarzu nr. 9 = 3; na cmentarzu nr. 10 = 2; na cmentarzu nr. 11 = 3; na cmentarzu nr. 12 = 5.

Na pozostałych cmentarzach się pochowano w roku 1922 nikogo.

Rzeczywisty dochód i rozchód cmentarzy za rok 1922 przedstawia się następująco:

		Dochód.	Rozchód.
1.	Cmentarz miejski	63 047 mk.	182 582 mk.
2.	Cmentarz dawn. gminy Wielkie Bartodzieje	111 mk.	460 mk.
3.	Cmentarze dawn. gminy Małe Bartodzieje	17 050 mk.	—
4.	Cmentarz dawn. gminy Bielawki	250 mk.	—
5.	Cmentarz dawn. gm. Szwederowo ul. Kossaka	96 661 mk.	29 260 mk.
6.	Cmentarz dawn. gm. Szwederowo ul. Leszczyńskiego	1 800 mk.	—
7.	Cmentarz dawn. gminy Jachcice	600 mk.	—
8.	Cmentarz dawn. gminy Zimne Wody	100 mk.	—
9.	Cmentarz dawn. gminy Miedzyń	3 000 mk.	—
10.	Cmentarz dawn. gminy Wilczak	4 500 mk.	—
	Razem	186 819 mk.	212 302 mk.

Urząd Ubezpieczeń.

Rok 1922 wykazał tak samo jak rok 1921 w porównaniu do lat przeszłych, które na polu ubezpieczeń inwalidów i pozostałych ciągle zwyżkę okazywały, pod tym względem znamienny krok wstecz. Wniosków o udzielenie rent wpłynęło 144 a to: Rent inwalidowych 52; rent chorych 3; rent na starość 35; rent dla wdów 27; rent dla sierót 18; pieniądz wdowi —; odpowiedź ekspektatyjna 1; leczenie 7; zakr 8; Razem 144.

Posiedzeń Urzędu Ubezpieczeń odbyło się jedno. Załatwiono 25 spraw. Kart kwitowych zamieniono około 10,000 a nowych wystawiono około 40,000. Kart kwitowych dla ubezpieczenia urzędników prywatnych zamieniono i wystawiono nowych ogółem 1,100. Jak w roku 1921 tak i w roku 1922 Urząd Ubezpieczeń pełnił funkcję władzy nadzorczej dla Kasy Chorych miasta Bydgoszczy.

Straż Pożarna.

Komendantem jest pan Milewski.

Działalność Straży Pożarnej w czynnościach bezpośrednio związanych z zawodem wykazała:

Ilość wyjazdów do ognia i alarmów podług miesiący:

Miesiące	Pożarów dużych	Pożarów średnich	Pożarów małych	Palenie się sadzy	Pożarów ugaszon. przed przybyc. straży	Fałszywych alarm.	Alarm. ćwiczebnych	Przyczyny pożarów
Styczeń		1	4	1	1		12	Przeważna ilość pożarów powstała z przyczyny nieostrożnego obchodz. się z ogniem jak również dzięki nie przestrzegania przepisów polic. ogniow. W dwóch jedynie wypadkach przypuszcz. zaszedł wypad. podp.
Luty	1	3	8	2	3	4	6	
Marzec	2		5	3		6	14	
Kwiecień			1				14	
Maj			5	3		2	11	
Czerwiec	1		4	1	2	1	8	
Lipiec	1		1	1	1		12	
Sierpień		1	1	1	1	2	19	
Wrzesień		1	1			1	16	
Październik		1	1	1		2	21	
Listopad	1	1	5	2		2	9	
Grudzień	2	1	1			2	11	
	8	9	37	15	7	22	153	

Pozatem wykonano transportów osób chorych:

Styczeń	Luty	Marzec	Kwiecień	Maj	Czerwiec	Lipiec	Sierpień	Wrzesień	Październik	Listopad	Grudzień	Razem w ciągu 12 miesięcy
131	116	118	110	118	106	138	119	96	103	96	111	1362

Z czynności technicznych dokonano 104 rewizji sygnalizatorów alarmowych i 12 rewizji hydrantów ulicznych.

Do prac technicznych w Teatrze Miejskim w roku 1922 objęła Straż Pożarna stały dozór nad akumulatorami teatru. Akumulatory ze stanu zupełnego zaniedbania doprowadzono do należytego stanu, i wszelkie roboty związane z temi czynnościami jak: stojaki, podkładki izolacyjne, malowanie ścian i t. p. wykonano własn. siłami fachow.

Przeprowadzono bezpośrednie połączenie telefoniczne Teatru z centralą

Straży Pożarnej. W martwym sezonie dokonano ścisłej rewizji hydrantów, węży i wogóle całego urządzenia przeciwpożarowego Teatru, założono szafki do hydrantów, szafki te leżały bez użytku w składzie nieużytecznych przedmiotów, zostały one w warsztatach Straży wyreperowane i służą obecnie do ochrony węży przy hydrantach teatralnych.

Skład osobowy od początku roku ulegał ciągłym zmianom, a to dzięki temu, że wielu strażaków opuściło szeregi na własne żądanie. Od nowowstępujących wymaga Komenda Straży Pożarnej odsłużonej służby wojskowej i znajomość rzemiosła, dzięki tym wymaganiom Kom. Straży Poż. posiada wykwalifikowanych rzemieślników z prawie wszystkich zawodów.

Ten system dał wynik bardzo dodatni, gdyż wszystkie prace związane tak z utrzymaniem budynków jak i z naprawą narzędzi ogniowych, oraz wszelkie prace związane z naprawą inwentarza, stanowiącego bądź umeblowanie bądź przedmioty umundurowania i rynsztunku wykonywane są we własn. pracown.

Szkolenia zawodowe nowoprzyjętych szeregowców Straży Pożarnej stoi na względnie wysokim poziomie, w roku 1923 doprowadzone będzie do stanu takiego, jaki od Straży zawodowej winien być wymagany. Sam proces szkolenia dzięki temu, że przyjmowani są do Straży Pożarnej wyłącznie rzemieślnicy b. wojskowi jest ułatwiony, gdyż materjał ten o wiele inteligentniejszy od zwykłych robotników.

Stan gotowości bojowej dla obszaru obecnie zajmowanego przez gminę miejską jest b. niewystarczający. W kierunku powiększenia i udoskonalenia sprawności Straży Pożarnej czynione są b. energiczne zabiegi, lecz z przyczyn od zarządu miasta i Komendy Straży Pożarnej niezależnych nie mogą być w szybkiem czasie reformy te uskutecznione.

Stałe pogotowie stanowi:

1 pluton, sikawka gazowa i drabina mechaniczna,

2 pluton, sikawka parowa,

3 pluton, sikawka ręczna, wóz rekwizytowy i beczka.

Wszystkie wozy o trakcji konnej.

Zgodnie z budżetem na rok 1922 skład osobowy szeregowych liczy 66 ludzi wraz z szarżowanemi i 8 koni.

Służba szeregowca trwa 24 godziny poczem 24 godz. wolne, czyli stale na służbie jest 30 szeregowców i 3 szarżowanych. Ta ilość obsługi nie jest wystarczająca wobec czego w budżecie na rok 1923 przewidziane jest powiększenie ilości szeregowców do dziewięćdziesięciu, czyli na każdą zmianę 45 ludzi.

Roboty wewnętrzne.

W roku sprawozdawczem dokonano całkowitego remontu wewnętrznego, jak również wyreperowano i odnowiono wszystkie okna i bramy. Wszelkie prace wykonano własnemi siłami.

Umundurowanie.

W roku 1922 sprawiono pełne nowe umundurowanie i obuwie. Na umundurowanie zakupiono sukno, szycie mundurów wykonał krawiec Nowicki. Koszt jednego pełnego kompletu nie przekroczył 95000 mk.

Obuwie również wykonano w ten sposób, że zakupiono skórę, a robotę powierzono majstrowi szewskiemu Grabowskiemu, przeciętna cena za 1 parę butów nie przekroczyła 20000 mk.

Roboty różne.

W roku 1922 przerobione zostały wszystkie materace i poduszki. Materace zrobiono nowe, zaś z materjału pozostałego ze starych materacy wybrano co najlepsze części i z tych zrobiono poduszki.

Pozatem wykonanano cały szereg prac z zakresu elektrotechniki, mechaniki, ślusarstwa, kowalstwa, rymarstwa, malarstwa, stolarstwa i t. d.

Inwentarz magazynu.

Załączony poniżej inwentarz obrazuje stan magazynów Straży Pożarnej na dzień 31 grudnia 1922.

Inwentarz.

L. bież.	NAZWA PRZEDMIOTU	sztuk	mtr.	do użytku	nie do użytku	UWAGI
1	sukna na kurtki letnie . . .		212,30			
2	„ „ „ zimowe . . .		67			
3	„ „ spodnie		42			
4	„ „ czapki		25			
5	„ „ płaszcze		4,70			
6	podszewka do kurtek letnich . .		143			
7	podszewki		,73			
8	płaszczy	17				
	„ z roku 1922 . . .	6		17		Tabor 8 sztuk
9	„ krótkich	85				
	„ „ z roku 1922 . .	40		83	2	
10	kurtek	218				
	„ z roku 1922	79		148	70	Tabor 7 sztuk
11	spodni	219				
	„ z roku 1922	79		149	70	
12	„ płóciennych z roku 1922 .	70		70		
13	płaszcze dla sierzantów . . .	3		3		
14	krawatów	11		11		
15	czapek z roku 1922	81		130	21	Tabor 7 sztuk
	z roku 1922	86				
16	rękawic wełnianych	25		10	15	
17	„ skórzanych	3		3		
18	ręczników	72		50	22	
19	bielizna: powłok	136		108	28	
20	powłok małych	129		103	26	
21	bielizna od wozu chor. powłok .	16		8	8	
22	prześcieradeł małych	16		8	8	
23	prześcieradeł dużych	199		91	28	
24	hełmów	89		80	9	
25	„ od straży ochotniczych .	78		78		
26	paski z toparkami	52		21	1	
27	„ straży ochotniczych . . .	29				
28	siekierki straży ochotniczych . .	5				
29	toporki straży ochotniczych . .	17		17		
30	paski bez haków	9		9		
31	kordelasów	15		14	1	
32	butów z roku 1921	60		60		
33	butów z roku 1922	67		67		Tabor 4 pary
34	starych mundurów niemieckich . .	37		37		
35	firanek długich i krótkich . . .					
36	plandek	4		4		

(Dalszy ciąg Inwentarza w następnym numerze).

Redaktor: Józef Zernicki. Drukiem: „Drukarni Bydgoskiej"